

OBSAH

0 ÚVOD	6
1 SITUÁCIA DIEŤAŤA S OMJ PRI VSTUPE DO MATERSKEJ ŠKOLY	8
2 RODINA A RODIČIA	11
Komunikácia	11
Zapojenie rodičov do procesu	12
Vizuálna podoba materskej školy	13
3 JAZYKOVÉ ÚROVNE DETÍ S ODLIŠNÝM MATERINSKÝM JAZYKOM	15
Skríning	15
Dieťa nehovorí alebo obdobie ticha	16
Dieťa rýchlo zabúda	16
4 MINIMÁLNE MOŽNOSTI PODPORY	17
4.1 STRATÉGIE A POSTUPY TÝKAJÚCE SA HOVORENÉHO PREJAVU	18
Prispôbenie vlastného jazykového prejavu jazykovej úrovni dieťaťa vo vyučovacom jazyku	18
Používanie ustálených jednoduchých inštrukcií	18
Používanie gest	18
Komentovanie	19
Modelovanie a rozširovanie výpovedí, ktoré sa snaží dieťa povedať	19
Interpretovanie každej komunikačnej iniciatívy dieťaťa	20
Rozširovanie jazykového prejavu dieťaťa	20
Opakovanie	21
Overovanie porozumenia dieťaťa	22
4.2 STRATÉGIE TÝKAJÚCE SA ÚPRAVY ORGANIZÁCIE A PRIEBEHU VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍCH ČINNOSTÍ	22
Vizuálna podpora počas vzdelávacích aktivít	22
Vizuálna podpora komunikácie	24
Vizuálna podpora orientácie sa v priestore, čase, štruktúre úlohy	25
4.3 DOPLŇUJÚCE RADY	26

5 JAZYKOVÁ PODPORA V MENŠÍCH SKUPINÁCH DETÍ	28
Jazykové chvíľky	28
Možnosti popoludnia	29
Ďalšia skupinová aktivita	29
Denník	30
6 ČÍTANIE KNÍH	32
Prediktabilné knihy	32
Riadené čítanie	33
Čítanie v „kufríku“	34
Čítanie pre potešenie	35
7 SYSTEMATICKÁ PODPORA JAZYKA U DETÍ S OMJ	36
Rapotáčik	36
Tréning porozumenia viet pre deti predškolského veku	36
Tréning rozvíjania naratívnych schopností v rámci metodiky Šlabikára	37
Hráme sa so slabikami a slovami. Robot Edko 1. – Pracovný zošit na rozvíjanie slabičného uvedomovania	38
Tréning fonematického uvedomovania podľa D. B. El'konina	38
8 INTENZÍVNA PODPORA JAZYKA FORMOU JAZYKOVÉHO KRÚŽKU – KIKUS	40
8.1 ORGANIZÁCIA KRÚŽKU, OBSAH, PLÁNOVANIE	41
Organizácia krúžku	41
Obsah	42
Možnosti plánovania jazykovej podpory v spojitosti s nárokmi ŠVP	42
8.2 LEKCIA	43
Všeobecné	43
Základná štruktúra lekcie	44
Komunikačné karty	44
9 UKÁŽKA METODICKÝCH POMÔCOK NÁPOMOCNÝCH PRI PRÁCI S DEŤMI S OMJ	46

10 PRÍKLADY VHODNÝCH KNÍH PRE PRÁCU S KNIHOU PRE DETI S OMJ 48

Informačno-náučné knihy	48
Prediktabilné knihy	49
Riadené čítanie	49
Čítanie pre potešenie	49
Pracovné listy	50

ZOZNAM LITERATÚRY 51

PRÍLOHY 54

Príloha č. 1: Dotazník pre rodičov dvojjazyčných detí/Questionnaire for Parents of Bilingual Children (PABIQ)	55
Príloha č. 2: Test komunikačného správania : Slová a vety skrátená verzia (TEKOS)	61
Príloha č. 3: Postupy pri práci s knihou	63
Príloha č. 4: Prehľad základných tém a didaktických materiálov KIKUS	66
Príloha č. 5: Štruktúra lekcie KIKUS	67
Príloha č. 6: Komunikačné karty KIKUS	69